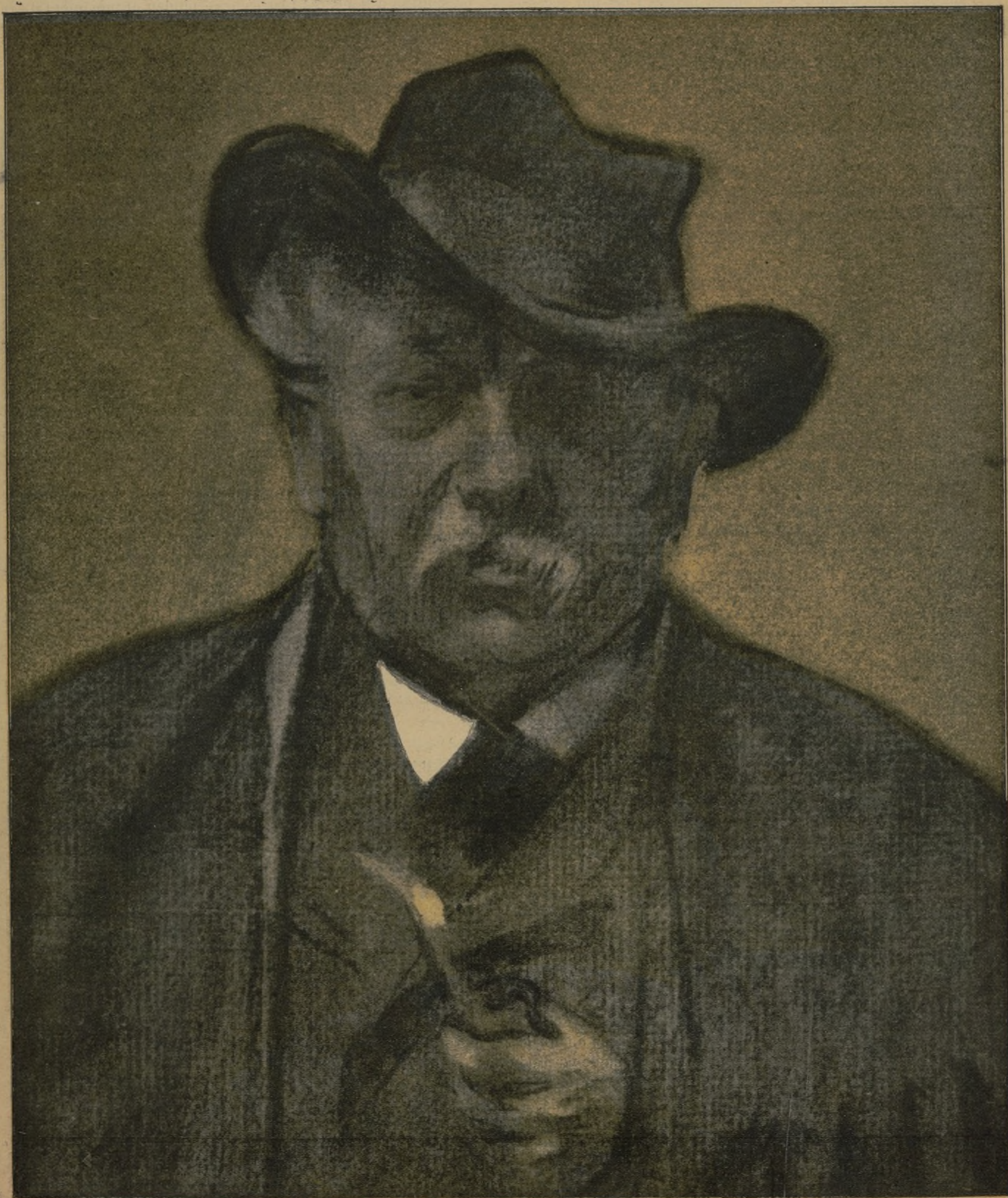

Num. 2

Barcelona 10 de Juny de 1899

10 cents.

Pèl & Ploma

Ayuntamiento de Madrid

Exposició de cartells catalans a l'Ateneu Barcelonès

L'Ateneu Barcelonès ha acullit favorablement la proposició que li fèrem de realitzar una exposició de *tots* els cartells catalans, ara que encara és temps de poder-los reunir. Entenem, com és natural, per cartells catalans, tots els fets pels pintors de la terra, sigui aquí, sigui fóra. No solament se demostrerà que és un art floreixent, sinó un ajudant esplendit pera les industries litogràfiques, de tintes, papers i els mil accessoris que s' necessiten. Ademés, ha sortit ja d'aquí, i fóra de casa s' fa gran acollida als cartells artístics que van tenint qualitats; finalment, algun dibuixant català, desaparegut del món encara jove, figurarà amb els seus cartells, tant primerencs com els que obrien el camí fóra d'aquí.

Els autors, editors o ls propietaris dels cartells poden enviar-los els dies 20, 21, 22 i 23 del corrent mes de Juny a la secretaria de l'Ateneu. L'Exposició s' obrirà l dia 1.er de Juliol.

Els cartells exposats han d'haver sigut *publicats*, no admetent-se cap *croquis*, *projecte* ni *model*. És convenient que ls autors, editors i propietaris se posin d'acord pera no enviar exemplars repetits.

IV Exposició de Belles Arts del Circol de Sant Lluc

Dels trenta cinc pintors que exposen enguany, n'hi ha una gran part que am justícia figuren entre ls de més reputació, i dels demés pocs en queden que no figurin entre l jovent d'on té de sortir la fornada de demà.

Coneixent lo que han fet desde que pinten, la majoria deu assegurar una reunió d'obres que formin una exposició notable, i, mirant i remirant a consciència tot lo exposat al Circol de Sant Lluc, no resulta pas així. L'esforç es lloable, el treball gran, els quadros no cauen mai a lo que se sol veure en algunes exposicions oficials, però res despunta en absolut, digne d'aquelles reputacions que esmentavem i que som els primers en reconèixer. Què ho fa? Pot-ser els excessius envios a les exposicions, que plouen més fóra de casa que aquí. Pot-ser els treballs millor retribuïts que les obres d'art pur; pot-ser la preparació a l'esforç que tots els pintors deuen fer pera la gran exposició de l'any que ve a París. I, més que tot, pot-ser l'exigència que teniem els dos companys que ns ho miravem, després d'un quan temps passat en devorar am la vista lo millor que ara s' pinta i de lo més bo que s' conserva. Prou que vèiem que n' Baixeras dibuixa ferm i agrupa bé; que n' Graner juga amb els efectes de llum com vol; que l'Anunciació den Llimona és tant suau de concepció, color i dibuix, que sembla una oració de nena. Prou que vèiem també la personalitat den Mas y Fontdevila i els envios den Masriera, Sardà, A. Utrillo, Hoyos, Martí i altres..... més del conjunt no s' desprenia ni l'esforç fill d'una bona febre d'Art, ni la sana força de la bona producció voluntària. De segur que també ns apretava l'cargol de l'exigència la moltíssima alabança prodigada am bona intenció, més am mal resultat, desde l'inauguració, en les planes dels grans diaris; però sigui aquesta o tota altra la causa del efecte que ns produí l'Exposició, és ben cert que en consciència ho pensem aixís tots dos i que no fóra d'amics ni de companys dir una mentida.

El grupo den Josep Llimona, *L'home guiant la força*, és d'empenta, és vigorós, està fet com sap el que féu el general Prim que va guanyar el concurs de Reus entre ls intel·ligents, i estem ben segurs que n' l'obra definitiva i gran que vol enviar

a París farà que s' vegi ben bé que l'home la guia, la força.

Entre ls objectes d'art decoratiu despunta pel projecte i l'execució un senzill ensemple que ric penja-robes de ferro forjat, un xic realçat d'or i degut an en Victor Masriera.

Entre ls dibuixos que se sortegen o venen, n'hi han de molt bonics i curiosos, sobresortint un escorç de noi ajegut, que ns sembla degut an en Joan Llimona.

En ultim resultat, una exposició així demostra la vitalitat del Circol, i lo que és nosaltres desitjariem que tant els socis de Sant Lluc com els de qualsevol altra societat o agrupació artística donguessin lloc sovint a manifestacions d'Art, que, fins prestant-se a lleugeres restriccions, ajuden al moviment d'Art que pocs esperen i que tanta falta ns fa.

Albert Llanas

El retrat engrandit de la primera plana és el del popular humorista Albert Llanas. El dibuix original forma part de la col·lecció que desde ja fa temps va formant en Ramon Casas i en la que figuren les personalitats barcelonines més conegudes en les lletres, la musica, la pintura, l'escultura i demés rams *inútils*, segons el dir de la gent. Com a dibuixos, tots mereixen esser reproduïts en aquest semanari, i així s'anirà fent amb el temps. S'ha triat el den Llanas pera començar perquè també ell fou un dels primers en publicar un periodic que representava l'introducció aquí d'un genero més artístic que l que corria. *Un Tros de paper*, quina col·lecció és raríssima i buscada, era la publicació a que aludim, i en ella s'assentaren reputacions, que encara duren, d'entre la jovenalla d'aleshores. En Llanas obrí el camí dels que preferien la ploma o l pinzell a l'escriptori, i per això sols ja mereixeria l formar en la *Galeria de barcelonins* del PEL & PLOMA.

Pera fer veure les errades en que topem diariament els que no som d'*allende el Ebro*, ha publicat am molt exit una mena d'auca de la Gramatica Castellana, am dibuixos del meu cosí A. Utrillo, que fan ressaltar graficament els redolins.

En Llanas ha fet moltes altres coses, més no és hora ni lloc de biografiar-lo. Ens proposarem publicar el retrat perquè és un bon dibuix i ha resultat que hi havia altres motius. Encara que a Espanya s'haurien de publicar els de qualsevol que faci alguna cosa.

La Ciclista

El dibuix de l'ultima plana figura una hermosa ciclista en el precis moment d'espantar-se per la creixuda contribució am que s' mata aquest exercici. Per tot arreu, quan surt una nova font de riquesa, hi posen un petit impost que, no fent-se pesat, se satisfà sense queixes. Així, molts centims arriben a fer molts duros. Aquí pensen que si a pesseta, mil fan doscents duros, a deu duros són cinquanta mil pessetes, resultant que al cobrar ningú paga, i els pobles del pla s' fan rics donant matricules de ciclista. Tot això reflexiona l'*hermosa ciclista*, i a ben segur que tardarem a veure-la corrent pels barrancs dels carrers de Barcelona. Com diumenge hi ha una gran festa al palau *dit* de Belles Arts, és un dibuix de gran actualitat. Desitjem que la festa benefica organitzada per *Los Deportes* dongui tots els resultats que ls afanys dels organitzadors fan esperar.

Els honors i els cegos

Traduïm de *L'illustration* les següents ratlles, per les veritats que enclouen i l'autoritat que tenen venint d'una publi-

ració quines doctrines artistiques no poden esser més ortodoxes:

«Aquesta setmana ha tingut lloc la distribució dels premis als exposants del Saló. Xicots de cinquanta anys, i de vegades més, han tremolat d'alegria al rebre una tercera medalla o una trista menció. No ns apresurem a riure'ns-en; no és solament la vanitat que parla: pera molts d'ells se juga l'existència. Els pintors donen una importància an aquests premis d'estudi perquè havem tingut la flaqueja de creure amb els segells oficials. Les medalles i les palmes acadèmiques no serien tant conegudes si ns prenguessim la molestia de jutjar per nosaltres mateixos; més preferim esperar els judicis d'aquells a qui atribuïm una competència especial, i pitjor per nosaltres si s'enganyen, cosa que ls succeeix sovint, sobre tot en matèries d'art.»

Noves publicacions

Encara que l nostre ofici ns porti a interessar-nos principalment per tot lo que s faci de nou en les arts plàstiques, no per això tenim de perdre de vista tot lo que de lluny o de la vora contribueixi a desenrotllar aquí la vida artística. Per això parlarem dels llibres que s publicuin, de les comedies que s'estrenin, dels concerts que s donguin i dels projectes que s facin.

No tindran aquests parlaments les pretensions d'una crítica, més així s veurà l desig de que ls escriptors, autors, músics i arquitectes se cuidin un xic de pintura, com nosaltres trobem temps entre dugues pinzellades pera fullejar el llibre nou o reposar al vespre de la tasca que no va, anant a veure les provatures del teatre o sentint un xic de música.

En aquests ultims temps s'han publicat les següents obres:
Enric de Fuentes: Estudis.—Un volum de 253 planes. Llibreria Espanyola d'Antoni López, Barcelona.—L'autor de *Prosa* continua la serie de dibuixos literaris, fets amb una honradesa que quasi toca a l'abnegació. Diu ben bé lo que pensa, sense cuidar-se gaire de lo que n dirán, i vivint en les seves descripcions o la vida que ha seguit o la que voldria haver passat. Encara que perteneix de ple a la colla dels escriptors observadors, ens agrada tant o més quan deixa de mirar lo que l volta, creant sentides coses que a la força desperten grandíssim interès de tendresa, perquè l'autor és tot cor. En Fuentes és molt més digne d'encoratjar, perquè en la vida fa moltes altres coses estrangeres a la literatura, i les fa bé.

Adrià Gual: Llibre d'horas.—Un volum sense planes precisades, aon l'autor ha perdut moltes hores comentant l'estat d'un esperit inquiet. En Gual pot-ser ha volgut suposar lo que pensaria el qui s trobés en el cas que planteja, i, si així és, deixant de banda la *gracia* que tenim els que naixem aquí, és interessant l'ensaig; coneixent-lo, és clar que ja sabem que no ns ha volgut fer creure que ell és el que mormola ls desconcertants duptes del *Llibre d'horas*. La part material del llibre està molt ben deixada i l'ha imprès *La Renaixensa*.

El cartell del *Llibre d'horas* és encertadíssim d'harmonia i prova que n Gual pot augmentar el seu renom quan passi pintant les vintiquatre hores del dia, en lloc de comentar-les.

Montserrat a la vista.—Un album am 32 fototípies de la celebre montanya catalana. Llibreria Espanyola d'Antoni López.—Aquesta publicació, molt ben presentada i enquadernada am gust seriós, respon perfectament a lo que deu esser un aplec de vistes en les que sen endú l viatger lo que ha vist i lo que hauria desitjat veure. La rapida descripció de la montanya és suficient pera recorre-la sense cap més guia, i totes aquestes qualitats expliquen l'exit am que ha sigut rebut el nou album.

El «Pèl & Ploma»

de la setmana que ve

El numero tercer del nostre setmanari contindrà una litografia de doble plana tirada a tres tints. No dubtem de l'exit que tindrà fins de part dels indiferents; però com no som comerciants ni volem fer cap negoci, no augmentarem ni d'un sol numer la modesta tirada de PÈL & PLOMA. Això sí: els que vulguin el numero atrassat sen farán un ralet. Això no compta pera les noves suscripcions, que començaran sempre desde l numero primer.

Se suscriu al PÈL & PLOMA

a Barcelona, en les llibreries de:

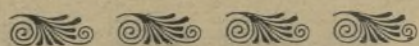
L'Avenç, 20, Ronda de l'Universitat.
Verdaguer, 5, Rambla del Mig.
Duran i Borri, 30, carrer de Fernando.
López, llibreria espanyola, 20, Rambla del Mig.
Corne, llibreria francesa, 8 i 10, Rambla del Mig.
Piaget, llibreria francesa, 23, Rambla del Mig.
Cerveseria dels IV Gats, carrer de Montesión.
Kiosco Tasso, Pla de la Boqueria (venda a l'engròs).

a Gràcia, a can Niubó, 91, carrer Major.

a París, l'on s'abonne chez:

Ed. Sagot, 91 bis, rue Châteaudun.
Boyreau & Chevillet, 22, rue de la Banque.

a London, Emile Belletier, 30, Goodge Street Tottenham Court Road.

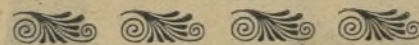
Tots els dilluns, dimecres i divendres, a les 10 de la nit.

Corrida de toros pels Putxinellis. Abans una peça en un acte.

Dijous i diumenge, a dos quarts de cinc de la tarda.

Funcions de broma per nois.

Se serveix beure i menjar a totes hores.

NOTA.—Els clisés del present número han sigut fets per la casa J. THOMAS, 375, carrer de Mallorca.

Tipografia «L'AVENÇ»: Ronda de l'Universitat, 20, Barcelona. — Telefon 115

Pèl & Ploma ♦ Semmanari a 10 centims

Dibuixat per R. CASAS ★ ADMINISTRACIO: 6, Passeig de Gracia, GRACIA-BARCELONA ★ Escrit per M. UTRILLO

SUSCRIPCIÓ

Barcelona, limits actuals, un any, 5 ptes. ● Resto de España, un año, 6 ptas. ● Union postale universelle, un an, 7'50 fr.

Tots els subscriptors tenen dret al cartell anunciador.

Números atrassats, 25 centims

